

Вінницький національний технічний університет
Факультет інфокомунікацій, радіоелектроніки та наносистем
Кафедра мовознавства

МОВНЕ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ РОБІТ

(Вибірковий)

I (бакалаврський) рівень вищої освіти

Викладач: **Радомська Л. А.**

Мова викладання: **українська**

Семестр – **4**

Кредитів ЕКТС – **3**

Лекцій – **не передбачено**

Практичних – **36 год.**

Самостійна робота – **54 год.**

Вид контролю – **залік**

Мета дисципліни – формування мовної компетенції в написанні наукових текстів, зокрема, курсових, бакалаврських, магістерських робіт, наукових доповідей, статей та ін., вироблення вміння оформлення наукових робіт відповідно до норм сучасної української літературної мови та згідно з новими вимогами та рекомендаціями.

Компетентності: знати мовні ознаки й особливості наукового стилю мовлення, мовні норми, основні вимоги до складання й оформлення наукових текстів.

Результати навчання: вміти оформлювати наукову роботу відповідно до норм СУЛМ; формулювати висловлювання в науковому стилі мовлення; грамотно укладати зразки основних жанрів наукового стилю (реферату, анотації, курсової, бакалаврської, магістерської робіт, наукової статті тощо); редагувати наукові тексти відповідно до сучасних вимог та рекомендацій.

Тематика

Змістовий модуль 1: Науковий стиль мовлення, основні жанри

Тема 1 Становлення і розвиток наукового стилю української мови.

Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки

Тема 2 Мовні засоби наукового стилю. Науковий етикет

Тема 3 Анотування і реферування наукових текстів

- Тема 4 Реферат як жанр академічного письма
- Тема 5 Вимоги до оформлення наукової статті, наукової доповіді
- Тема 6 Основні вимоги до виконання та мовного оформлювання курсової, бакалаврської, магістерської робіт
- Тема 7 Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці
- Тема 8 Правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань

Змістовий модуль 2: Українська термінологія

- Тема 9 Історія і сучасні проблеми української термінології
- Тема 10 Теоретичні засади термінознавства. Термін та його ознаки
- Тема 11 Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху
- Тема 12 Способи творення термінів. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські термінологічні словники

Змістовий модуль 3: Проблеми перекладу і редагування наукових текстів

- Тема 13 Суть і види перекладу
- Тема 14 Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською
- Тема 15 Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань

Теми практичних занять

- Тема 1 Становлення і розвиток наукового стилю української мови
- Тема 2 Призначення, сфера використання, основні ознаки та мовні засоби наукового стилю
- Тема 3 Термін та його ознаки. Термінологія як система
- Тема 4 Загальнонаукова, міжгалузева та вузькоспеціальна термінологія. Термінологічні словники
- Тема 5 Текст як форма реалізації мовно-професійної діяльності
- Тема 6 Вимоги до наукового тексту, професійний науковий виклад думки. Особливості науково-технічних текстів як засобу комунікації
- Тема 7 Власне науковий, науково-популярний та науково-навчальний підстилі наукового стилю
- Тема 8 Жанри наукового стилю української мови. Загальне ознайомлення
- Тема 9 Реферування як спосіб опрацювання наукової літератури
- Тема 10 Реферат як жанр академічного письма, види рефератів
- Тема 11 Анотування наукових текстів. Особливості різновидів анотацій
- Тема 12 Найпоширеніші мовні конструкції в анотаціях
- Тема 13 Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті

- Тема 14 Довідково-інформаційні документи у сфері науки й техніки.
Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці
- Тема 15 Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової роботи
- Тема 16 Основні вимоги до виконання та оформлювання бакалаврської, магістерської робіт
- Тема 17 Основні правила бібліографічного опису джерел
- Тема 18 Оформлювання цитат та покликань на наукову літературу
- Тема 19 10 правил наукового етикету
- Тема 20 Плагіат у науці: причини виникнення та шляхи подолання
- Тема 21 Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклади
- Тема 22 Проблеми перекладу наукових текстів
- Тема 23 Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською
- Тема 24 Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів
- Тема 25 Особливості редагування наукового тексту
- Тема 26 Помилки у змісті й будові висловлювань. Типові порушення лексичних норм у наукових текстах
- Тема 27 Типові порушення граматичних норм у наукових текстах
- Тема 28 Редагування найпоширеніших орфографічних помилок у наукових текстах
- Тема 29 Робота зі зразками наукових текстів: редагування, аналіз побудови висловлювань
- Тема 30 Контрольна робота.
- Тема 31 Аналіз контрольної роботи.
- Тема 32 Підсумкове заняття.

Теми для самостійної роботи

- Тема 1 Уживання великої літери
- Тема 2 Уживання м'якого знака й апострофа
- Тема 3 Спрощення груп приголосних у словах
- Тема 4 Правопис префіксів і суфіксів
- Тема 5 Зміни приголосних при словотворенні
- Тема 6 Подвоєння та подовження приголосних
- Тема 7 Визначення роду невідмінюваних іменників
- Тема 8 Правопис та відмінювання українських та інших слов'янських прізвищ, імен та по батькові
- Тема 9 Закінчення іменників чоловічого роду у формі Р.в. однини
- Тема 10 Правопис та відмінювання слів іншомовного походження
- Тема 11 Правопис складних іменників та складних прикметників
- Тема 12 Правопис та відмінювання числівників
- Тема 13 Поєднання числівників з іменниками
- Тема 14 Правопис прислівників та прислівникових сполук

- Тема 15 Правопис службових частин мови
 Тема 16 Фонетичні засоби милозвучності української мови
 Тема 17 Розділові знаки в простих реченнях, ускладнених вставними конструкціями та відокремленими членами речення
 Тема 18 Розділові знаки при однорідних членах речення
 Тема 19 Двокрапка і тире в складному реченні
 Тема 20 Розділові знаки у складносурядних і складнопідрядних реченнях

Індивідуальні завдання

Укладання анотації до наукового тексту; складання плану до наукової роботи; написання реферату за визначеною темою; формування презентації наукової роботи, підготовка проекту наукової доповіді на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів та студентів ВНТУ.

Контроль

Поточний контроль – у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань під час практичних занять, контрольної роботи та тестів.

Підсумковий контроль знань – складання недиференційованого заліку за темами, що охоплюють увесь курс.

Оцінювання результатів навчання

Модуль	Поточне тестування	Творчі завдання	Контрольна робота	Бали
I	20	15		35
II	10			10
III	10	5	40	55
Семестр	40	20	40	100

Політика курсу

Викладач та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень [Кодекс етики ВНТУ](#), [Положення про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників ВНТУ](#), [Положення про рейтингову систему оцінювання досягнень студентів у ВНТУ](#) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Базові інформаційні ресурси

1. Азарова Л. Є., П'яст Н. Й., Радомська Л. А. Українська мова. Складні вживання (найновіші рекомендації): навч. посібник. Вінниця: ВНТУ, 2010. 90 с.

2. Азарова Л. Є., Радомська Л. А., Стадній А. С. Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях та схемах : навч. посібник. Вінниця : ВНТУ, 2018. 176 с.
3. Азарова Л. Є., Стадній А. С., Радомська Л. А. Українська мова за професійним спрямуванням: завдання для підсумкового контролю : навч. посібник. Вінниця : ВНТУ, 2018. 93 с.
4. Бібліографічні посилання: загальні положення та правила складання (ДСТУ 8302:2015) : презентація / уклад. Т. О. Патрушева. Київ, 2016. URL: <https://www.slideshare.net/naukmalibrary/83022015>.
5. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016.07.01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
6. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення / Ін-т укр. мови НАН України. Видання друге, істотно доповнене. Київ : КММ, 2019. 208 с.
7. Зубков М. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 2-ге вид, доп. і змін. Київ : Арій, 2019. 608 с.
8. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 135 с.
9. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко та ін.; редкол. : В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва та ін.; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. URL: https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrety/Academ_4_12_red1.pdf.
10. Культура наукової мови : методичні рекомендації / розробн. І. М. Линчак. Київ : КУТЕП, 2013. 51 с. URL: <https://studfile.net/preview/5127809/>.
11. Оформлення бібліографічного опису для списку використаних джерел у наукових роботах : методичні рекомендації. Полтава, 2019. 16 с. URL: http://www.zntu.edu.ua/sites/default/files/konf/dstu_8302.pdf.
12. Про затвердження вимог до оформлення дисертацій : наказ від 12 січня 2019 р. № 40 / Україна. М-во освіти і науки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.
13. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія. Київ : Видав. дім «КиєвоМогилянська академія», 2016. 628 с.
14. Стадній А. С. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Вінниця : ВНТУ, 2017. 60 с.
15. Український правопис (2019). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>.
16. УМІФ : сайт Українського мовно-інформаційного фонду. URL: <http://www.ulif.org.ua>.
17. Фаріон І. Мовна норма: знищення, пошук, віднова : монографія. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. 328 с.

18.Холявко І. В. Культура наукової мови : навч. посібник. Глухів, 2016. URL:
<http://library.gnpu.edu.ua/books/Scientific%20language/>.